

Valnämnden

Dnr VN-2025-14

§ 18. Aktualitetsprövning: Regel för politiska aktiviteter, propaganda och övriga aktiviteter vid röstmottagningsställen i Östhammars kommun

Beslut

Valnämnden beslutar att regeln är aktuell och ska tillämpas vid valet 2026 enligt följande;

Partipolitiska aktiviteter och propaganda

Vid röstningsplatser får partier inte göra kampanj eller sprida propaganda som kan påverka väljare, varken inne i lokalen eller precis utanför. Sådana aktiviteter får inte heller ske inom 15 meter från ingången till röstningsplatsen.

Valsedelutdelare

Om ordföranden inte säger något annat ska de som delar ut valsedlar stå minst 15 meter från ingången. De får inte vara inne i röstningslokalen.

Övriga aktiviteter vid vallokalerna

Om ideella, opolitiska föreningar får tillstånd att vara vid vallokalen på valdagen ska de hålla avstånd från ingången. Som riktlinje gäller minst 15 meter, om inte ordföranden bestämmer något annat.

Röstmottagarnas anvisningar

Ordföranden och röstmottagarna ansvarar för ordningen vid röstningsplatsen. De har rätt och skyldighet att säga till personer vad de ska göra för att det ska vara ordning, till exempel att flytta sig längre bort från ingången. Personerna måste följa dessa instruktioner.

Beslutsmotivering

Syftet med regeln är att säkerställa att val genomförs på ett rättssäkert, ordnat och demokratiskt sätt där väljare kan utöva sin rösträtt utan påverkan, störningar eller otillbörlig påverkan i anslutning till röstningslokalerna.

Bestämmelserna ligger i linje med intentionerna i vallagen, som betonar vikten av fria och hemliga val samt att ordning ska råda vid röstmottagningsställen.

Erfarenheter från genomförandet av EU-valet 2024 visar att regeln har fungerat väl i praktiken och bidragit till tydlighet för både partier, röstmottagare och allmänhet. Den har också underlättat för röstmottagarna att upprätthålla ordning och hantera situationer där påverkan eller trängsel annars kunnat uppstå.

Valnämnden

Genom att fastställa ett riktvärde om 15 meter från ingången skapas en enhetlig och förutsebar tillämpning inom kommunen, samtidigt som ordföranden ges möjlighet att göra nödvändiga anpassningar utifrån lokala förhållanden.

Mot denna bakgrund bedömer valnämnden att regeln fortsatt är aktuell, ändamålsenlig och bör tillämpas även vid valet 2026.

Ärendebeskrivning

Föreliggande Regel för politiska aktiviteter, propaganda och övriga aktiviteter vid röstmottagningsställen var gällande under EU-valet 2024. Valnämnden har att ta ställning till om regeln är aktuell och kan tillämpas vid valet 2026.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Valkansliet Hanna Hornej föredrar ärendet.

Beslutet skickas för åtgärd till

Valkansliet för åtgärd – till utbildning samt valmaterial